

Odluka:

PŽ 3007/2022-7

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 3007/2022-7

Datum odluke: 16.08.2023

Vrsta odluke: Presuda

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb
Poslovni broj: 67 PŽ-3007/2022-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Srđana Šimca, predsjednika vijeća, Davora Pustijanca, suca izvjestitelja i Ružice Omazić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice M. Š. (ranije Đ.), OIB B1, iz A1, koju zastupa punomoćnica M. P. F., odvjetnica iz A2, protiv tuženika M. Đ.1, OIB B2, iz A3, kojeg zastupa punomoćnik K. Š., odvjetnik iz A4, radi utvrđenja bračne stečevine, odlučujući o žalbi tužiteljice protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1007/2021 od 6. lipnja 2022., u sjednici vijeća održanoj 16. kolovoza 2023.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se žalba tužiteljice kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1007/2021 od 6. lipnja 2022.

II. Odbija se kao neosnovan tuženikov zahtjev za naknadu troška sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.250,00 kn / 165,90 EUR.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1007/2021 od 6. lipnja 2022. odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenje da bračnu stečevinu tužiteljice i tuženika čine prava i to četiri poslovna udjela pod brojem 2., 3., 4. i 5. u trgovačkom društvu P. O. d.o.o. Zagreb, koji predstavlja iznos od 32.000,00 kn temeljnog kapitala što čini 80% ukupnog temeljnog kapitala društva P. O. d.o.o. Zagreb, zahtjev za utvrđenje da je tužiteljica ovlaštenica na poslovnim udjelima tuženika u trgovačkom društvu P. O. d.o.o. u ½ dijela što čini 40% ukupnog temeljnog kapitala društva P. O. d.o.o. Zagreb i da je na temelju presude tužiteljica ovlaštena od uprave društva P. O. d.o.o. Zagreb zatražiti upis u knjizi poslovnih udjela da je imatelj ½ dijela poslovnih udjela u trgovačkom društvu P. O. d.o.o. Zagreb, a što čini 40% ukupnog temeljnog kapitala društva (točka I. izreke) te je naloženo tužiteljici nadoknaditi tuženiku troškove

parničnog postupka u iznosu od 5.000,00 kn sa zateznim kamatama od 6. lipnja 2022. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena (točka II. izreke).

2. U obrazloženju navedene presude prvostupanjski sud je utvrdio da su tužiteljica i tuženik bili u braku u razdoblju od 1. veljače 1975. do 1. srpnja 2008. i da je društvo P. O. d.o.o. Zagreb osnovano ne temelju Društvenog ugovora od 1. rujna 1995., a osnivači tog društva su upravo stranke ovog postupka, svaki u ½ dijela.

2.1. Osim toga, utvrđeno je da je trenutna članska struktura društva P. O. d.o.o. Zagreb takva da su kao imatelji poslovnih udjela upisani tuženik (imatelj 4 poslovna udjela u ukupnom nominalnom iznosu od 32.000,00 kn) i M. DŽ. iz Seseveta (imatelj 2 poslovna udjela u ukupnom nominalnom iznosu od 8.000,00 kn).

2.2. Prvostupanjski sud je utvrdio kako je upis brisanja M. Đ.2 kao člana društva proveden rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-17/22245 od 9. lipnja 2017. na temelju presude tog suda poslovni broj P-2054/2007 od 14. lipnja 2012. kao i presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2830/2013 od 26. travnja 2017., po osnovi kojih je M. Đ.2 isključena iz članstva društva P. O. d.o.o. Zagreb.

2.3. Ocijenivši da je u konkretnom slučaju zajednička imovina stranaka kao bračnih drugova podijeljena već prilikom osnivanja društva P. O. d.o.o. Zagreb na način da je svaki od supružnika imao svoj poslovni udio u ekvivalentu 50% vrijednosti temeljnog kapitala društva, prvostupanjski sud je zaključio da je porijeklo imovine koja je uložena u društvo P. O. d.o.o. Zagreb utvrđeno već prilikom njegovog osnivanja i da se pitanje podjele bračne stečevine između ovdje parničnih stranaka ne odnosi na poslovne udjele društva P. O. d.o.o. Zagreb. Zbog toga je prvostupanjski sud odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

3. Protiv ove presude žalbu je podnijela tužiteljica zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da ovaj sud ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

4. Tužiteljica u žalbi u bitnome navodi da je pogrešno prvostupanjski sud utvrdio kako se imovina bračnih drugova dijeli 50%:50% jer raniji Zakon o braku i porodičnim odnosima nije predviđao takvu podjelu, nego podjelu prema doprinosima supružnika.

4.1. Tužiteljica smatra da je prvostupanjski sud zanemario tužiteljičin doprinos povećanju vrijednosti društva i na tu okolnost nije izveo dokaze makar i po službenoj dužnosti. Ističe da je tužiteljica brinula o troje djece, radila i privređivala i osnovala društvo, radila na povećanju vrijednosti trgovačkog društva i zapravo rukovodila društvom i u bračnoj zajednici dala veći doprinos.

4.2. Tužiteljica navodi i da je društvo P. O. d.o.o. Zagreb vlasnik imovine koja prelazi iznos temeljnog kapitala - poslovnog udjela koji je tužiteljici dosuđen prilikom isključenja iz društva i sud je i na tu okolnost trebao provesti dokaze.

5. Odgovor na žalbu podnio je tuženik predlažući da ovaj sud odbije tuženikovu žalbu kao neosnovanu. Potražuje i naknadu troška sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.250,00 kn.

6. Tuženik u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da tužiteljica namjerno ispušta iz vida činjenicu da su tužiteljica i tuženik zajednički osnovali društvo P. O. d.o.o. Zagreb i to na način da je svakom pripalo 50% udjela društva te su udjeli društva podijeljeni već prilikom njenog osnivanja i ti udjeli više nisu predstavljali zajedničku imovinu.

7. Žalba nije osnovana.

8. Ispitavši pobijanu presudu na temelju odredbe članka 365. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 70/19, 80/22 i 114/22) u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po

službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ovoga Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka, ovaj sud je utvrdio da je pobijana presuda pravilna i na zakonu osnovana.

9. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužiteljice za utvrđenje da je su(ovlaštenica) s tuženikom na četiri poslovna udjela društva P. O. d.o.o. Zagreb u ½ dijela, budući da se radi o imovini stečenoj za vrijeme trajanja bračne zajednice.

10. Suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski sud nije utvrdio kako je na temelju odredaba Zakona o braku i porodičnim odnosima („Narodne novine“ broj: 11/78, 27/78, 45/89, 51/89 - službeni pročišćeni tekst, 59/90, 25/94 i 162/98) zajednička imovina bračnih drugova podijeljena 50%:50%, nego naprotiv, da je zajednička imovina bračnih drugova podijeljena već prilikom osnivanja društva.

11. Odredbom članka 271. Zakona o braku i porodičnim odnosima propisano je da imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice, ili potječe iz te imovine, njihova je zajednička imovina.

12. Međutim, bračni drugovi mogu sporazumno podijeliti zajedničku imovinu tako da odrede suvlasničke dijelove u čitavoj ili u jednom dijelu imovine, ili na pojedinoj stvari, kao i da svakom bračnom drugu pripadnu pojedine stvari ili prava iz te imovine (članak 278. stavak 1. Zakona o braku i porodičnim odnosima), a sporazum o diobi nekretnina zaključuje se u pismenom obliku (članak 278. stavak 2. Zakona o braku i porodičnim odnosima).

13. U smislu navedene odredbe stranke su ovlaštene sporazumno podijeliti zajedničku imovinu, pri čemu stranke nisu ograničene nekim posebnim pravilima niti u odnosu na opseg takove diobe, na vrijeme diobe ili sam način diobe.

14. Ovaj sud prihvaća ocjenu prvostupanjskog suda kako su stranke dio njihove zajedničke imovine (udio u društvu P. O. d.o.o. Zagreb) podijelile između sebe sporazumom na način da svaka stranka dobije poslovni udio u visini polovice temeljnog kapitala tog društva. Time su stranke između sebe odredile i doprinos u stjecanju ovog dijela imovine, a da je doprinos tužiteljice, eventualno, bio veći od tuženikovog doprinosa, stranke koje su se već odlučile na razdiobu poslovnog udjela bi prilikom podjele to zasigurno imale u vidu i shodno tome podijelile članska prava.

15. U odnosu na žalbeni navod kako je tužiteljica doprinosila povećanju vrijednosti društva P. O. d.o.o. Zagreb treba istaknuti da je poslovni udio skup članskih prava i obveza koji se stječe unošenjem temeljnog uloga u društvo te se, ako u društvenom ugovoru nije drugačije određeno, određuje prema veličini preuzetog temeljnog kapitala.

POSLOVNI UDJEL JE SAMOSTALNA PRAVNA KATEGORIJA - RAZLIKA IZMEĐU NOMINALNE I TRŽIŠNE VRIJEDNOSTI NE PREDSTAVLJA POSEBNU PRAVNU KATEGORIJU

16. Imovinu, pa tako i zajedničku imovinu bračnih drugova, može predstavljati samo poslovni udjel, kao samostalna pravna kategorija, a eventualne razlike između nominalne vrijednosti poslovnog udjela i njegove tržišne vrijednosti ne predstavljaju posebnu pravnu kategoriju koja bi mogla biti predmet utvrđenja u braku stečene imovine.

17. Član društva različit je od poslovnog udjela, kao skupa članskih prava i obveza, pa se rad člana društva (fizičke osobe) u društvu i za društvo ne reflektira na njegov poslovni udio ni na njegovu vrijednost. Ovakvo pravno shvaćanje je prihvaćeno i u sudskoj praksi (odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-1176/2010).

18. Tržišna vrijednost poslovnog udjela utvrđena je u drugom sudskom postupku (postupku za isključenje tužiteljice iz društva) i nije predmet ovog postupka.

19. Slijedom svega iznesenog, navodima žalbe tužiteljica nije dovela u sumnju zakonitost i pravilnost pobijane odluke, pa je valjalo na temelju odredbe članka 368. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, presudom odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu.

20. Tuženiku nije dosuđen trošak sastava odgovora na žalbu, jer ta postupovna radnja nije bila potrebna za donošenje odluke (članak 155. Zakona o parničnom postupku). Stoga je i zahtjev tuženika za naknadu troška nastalog u žalbenom postupku odbijen kao pod točkom II. izreke ove presude.

Zagreb, 16. kolovoza 2023.

Predsjednik vijeća

dr. sc. Srđan Šimac

Fiksni tečaj konverzije 7,53450